

Plan uključivanja interesnih strana

PROJEKAT ENERGIJSKE EFIKASNOSTI U JAVNIM OBJEKTIMA KANTONA SARAJEVO

januar 2020.

Plan uključivanja interesnih strana

PROJEKAT ENERGIJSKE EFIKASNOSTI U JAVNIM OBJEKTIMA KANTONA SARAJEVO

januar 2020.

Javno

Kontakt podaci

Odgovorna osoba za aktivnosti uključivanja interesnih strana:

Kanton Sarajevo

Ime: Aida Veladžić

Adresa: Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Telefon: +387(0)33 562 086

Email: mkipgo@mkipgo.ks.gov.ba

Sadržaj

1. UVOD	4
1.1. Istorijat.....	4
1.2. Cilj plana	4-5
1.3. Opseg plana.....	5
2. ISTORIJAT PROJEKTA	6-7
3. KONSULTACIJE I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA	8
3.1. Zahtjevi prema domaćem zakonodavstvu.....	8-9
3.2. Zahtjevi EBRD-a.....	10
3.3. Postojeći programi uključivanja interesnih strana i programi podizanja svijesti u zajednici	10
4. IDENTIFIKACIJA INTERESNIH STRANA	11-12
4.1. Ranjive grupe	12
5. PROGRAM UKLJUČIVANJA INTERESNIH STRANA	13
5.1. Objavljivanje informacija.....	13
5.2. Program uključivanja interesnih strana	13-15
<i>Sastanci sa kantonom o okolišnim i društvenim pitanjima</i>	16
<i>Sastanci sa EBRD-om o okolišnim i društvenim pitanjima</i>	16
<i>Sastanci sa predstavnicima zgrada</i>	16-17
<i>Sastanci sa NVO</i>	17
6. MEHANIZAM IZVJEŠTAVANJA I ULAGANJA PRITUŽBI	18
6.1. Mehanizmi praćenja, izvještavanja i dostavljanja povratnih informacija	18
6.2. Mehanizam ulaganja pritužbi	18
6.3. Rješavanje pritužbi	18-19
6.4. Uloge i odgovornosti.....	19
PRILOG I – Procedura ulaganja i obrazac pritužbe	20-21
PRILOG II – Spisak objekata	22-25

1. UVOD

1.1. Istorijat

Ovaj dokument predstavlja Plan uključivanja interesnih strana (SEP) za Projekat energetske efikasnosti u javnim objektima Kantona Sarajevo, koji se provodi u Bosni i Hercegovini (BiH). Ovaj SEP identifikuje relevantne interesne strane i definiše komunikacijske kanale i planove u vezi sa mjerama energetske efikasnosti koje se uvode u Sarajevu, BiH.

SEP daje pregled lokalnog zakonodavstva, Ekološke i socijalne politike (ESP) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) iz 2014., provedbenog zahtjeva EBRD-a br. 10: objavljivanje informacija i uključivanje interesnih strana, direktiva Evropske unije (EU) i međunarodnih najboljih praksi u vezi sa objavljivanjem informacija. SEP također prikazuje opšti pristup uključivanju interesnih strana i javnim konsultacijama.

SEP je živi dokument kojeg prema potrebi periodično revidira Jedinica za implementaciju projekta u toku provođenja projekta. Bit će ažuriran po potrebi u skladu sa novim ili promijenjenim aktivnostima, izmjenama u dizajnu projekta ili novoidentificiranim interesnim stranama.

Ovaj SEP je sastavni dio paketa za objavljivanje izrađenog za potrebe ovog Projekta, koji se sastoji od Sistemske okolišne i socijalne analize (ESDD), Netehničkog sažetka (NTS), SEP-a, Okolišni i društveni akcioni plan (ESAP) i Plana upravljanja okolišnim i društvenim aspektima (ESMP).

Specifični ciljevi SEP-a navedeni su u nastavku.

1.2. Cilj plana

Ovaj SEP je javni dokument koji utvrđuje obaveze provedbenog organa u vezi sa uključivanjem interesnih strana, konsultacijama i aktivnostima objavljivanja informacija u vezi sa predloženom investicijom EBRD-a za mjere energetske efikasnosti.

Ministarstvo će u ime Vlade Kantona Sarajevo biti odgovorno za upravljanje i uvođenje unaprijeđenih mjera energetske efikasnosti obuhvaćenih ovim projektom. Ovaj SEP će biti dostupan javnosti (na bosanskom i engleskom jeziku) u sjedištu Kantona¹ u Sarajevu, kao i na web stranici Vlade Kantona Sarajevo.²

Cilj ovog SEP-a je da predstavi načine uključivanja interesnih strana za potrebe Projekta i održavanja dugoročnog odnosa između Projekta energetske efikasnosti u javnim objektima Kantona Sarajevo i lokalnih zajednica. Ovaj SEP također ima za cilj da na inkluzivan i blagovremen način informiše, poboljša i olakša donošenje odluka koje uključuju ljude na koje Projekat ima uticaj i druge interesne strane, te da osigura da ove grupe imaju dovoljno mogućnosti da izraze svoja mišljenja o Projektu.

Ovaj dokument ukratko opisuje javne konsultacije obavljene do danas i definiše aktivnosti koje će se provoditi u okviru Projekta radi informiranja interesnih strana o prirodi mjera energetske efikasnosti i eventualnim s njima povezanim uticajima.

¹ Kanton Sarajevo, Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

² <https://vlada.ks.gov.ba/>

SEP sadrži tabelu interesnih strana, u kojoj su identificirane relevantne interesne strane, uz najprikladnije komunikacijske kanale i strategije, zahtjeve za objavljivanje informacija i postupke za ulaganje pritužbi koje će usvojiti PIU i koji će se primjenjivati i na izvođače. Interesne grupe koje nisu navedene u ovom SEP-u mogu putem prethodno navedenih kontakt podataka dobiti informacije o Projektu i biti dodani u program uključivanja interesnih strana prema ovom SEP-u uz odobrenje PIU.

Specifični ciljevi SEP-a navedeni su u nastavku:

- Definirati projektno područje;
- Identificirati, mapirati i procijeniti zahvaćene i druge interesne strane i kako Projekat na njih može da utiče ili koji može biti njihov interes za Projekat;
- Predstaviti analizu interesnih strana koja je provedena radi uvida u interesne strane Projekta kako bi se mogli izraditi odgovarajuće metode i alati za njihovo uključivanje;
- Obezbijediti akcioni plan za konsultacije koji omogućava interesnim stranama da daju svrsishodan doprinos projektu;
- Obezbijediti interesnim stranama blagovremen pristup informacijama o projektnim aktivnostima;
- Osigurati da informacije koje se objavljuju interesnim stranama budu razumljive, a lokacije za konsultacije dostupne svima koji žele prisustvovati;
- Obezbijediti da se identificiraju i konsultuju sve ranjive grupe;
- Uspostaviti jasne mehanizme za odgovaranje na pitanja, nedoumice i pritužbe interesnih strana; i
- Dokumentovati formalne aktivnosti konsultacija i objavljivanja informacija, definirati sistem praćenja interesnih strana i upravljanja evidencijom.

1.3. Opseg plana

Ovim SEP-om obuhvaćen je rad Kantona Sarajevo na Projektu energetske efikasnosti u javnim objektima, uključujući aktivnosti izvođača. Plan se sastoji od sljedećih dijelova:

- Poglavlje 2 - Istorijat projekta
- Poglavlje 3 - Konsultacije i objavljivanje informacija
- Poglavlje 4 - Identifikacija interesnih strana
- Poglavlje 5 - Program uključivanja interesnih strana
- Poglavlje 6 - Mehanizam izvještavanja i ulaganja pritužbi

2. ISTORIJAT PROJEKTA

Kanton Sarajevo, Bosna i Hercegovina (BiH), obratio se EBRD-u sa zahtjevom za finansiranje programa unapređenja energijske efikasnosti na području kantona Sarajevo. Cilj programa je uvođenje mjera energijske efikasnosti u 40 javnih objekata (kao što su vrtići, škole, fakulteti, domovi zdravlja, ambulante i studentski domovi). Mjere obuhvataju poboljšanje termoizolacije zgrada i poboljšanje grijanja i po potrebi ventilacije u ovim objektima, kao što je zamjena kotlova i, po potrebi, klimatizacija.

Preliminarnom studijom izvodljivosti koju je 2017. izradio Razvojni program Ujedinjenih nacija izvršen je preliminarni odabir 40 objekata. Ova lista je prošla nekoliko izmjena 2019. i 2020. godine, te je finalizirana u julu 2020.

U okviru Projekta implementira se niz mjera za povećanje energijske efikasnosti u 40 javnih objekata u Kantonu Sarajevo.

Predloženi skup mjera energijske efikasnosti obuhvata sljedeće:

- Toplotnu izolaciju vanjskih zidova,
- Toplotnu izolaciju krovova,
- Zamjenu prozora,
- Instalaciju visoko efikasne rasvjete i
- Nadogradnju sistema za grijanje i ventilaciju, uključujući zamjenu neefikasnih kotlova i/ili kotlova na ugalj, te, po potrebi, hlađenje, ventilaciju i klimatizaciju.

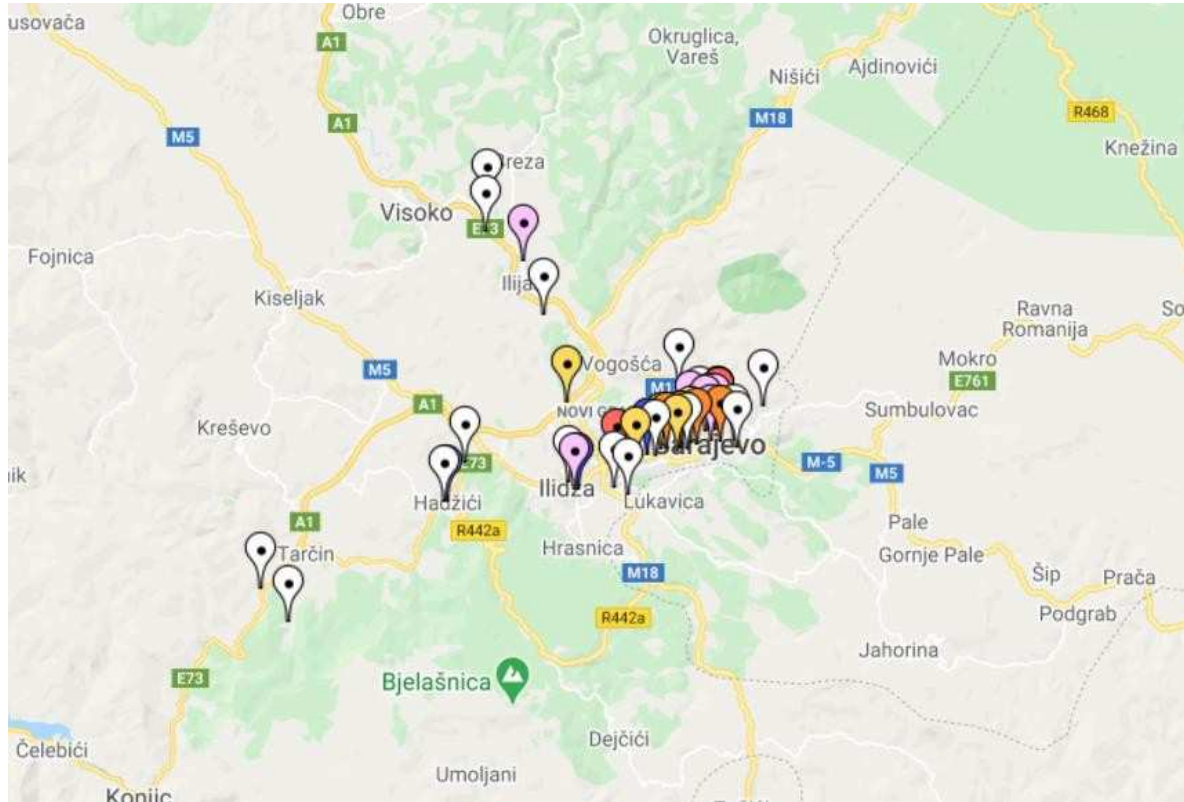
U oktobru 2019. godine u Kantonu je uspostavljena Jedinica za implementaciju projekta (PIU) koja upravlja svim aspektima svakodnevnih projektnih aktivnosti.

Kanton Sarajevo je najveće urbano područje u BiH sa ukupno 420.239 stanovnika (procjena iz 2018.³). Kanton obuhvata 9 općina, od kojih 4 čine Grad Sarajevo, glavni grad BiH.

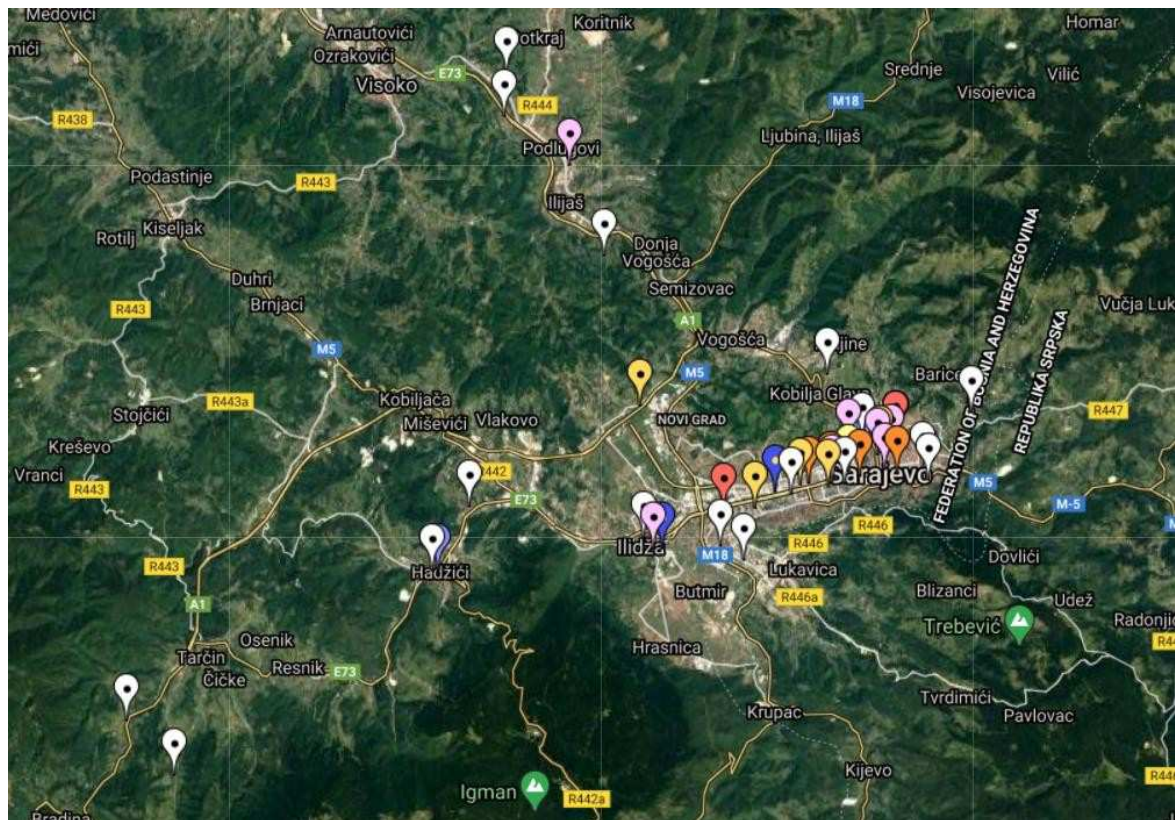
U dodatku II nalazi se lista javnih objekata u kojima će u sklopu Projekta biti uvedene spomenute mjere energijske efikasnosti.

³ Izvor: https://zis.ks.gov.ba/statistika/vitalna_statistika

Slika 1 - Mapa 40 javnih objekata odabranih za ovaj kredit.

Slika 2 - Satelitski prikaz 40 javnih objekata odabranih za ovaj kredit.

3. KONSULTACIJE I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA

3.1. Zahtjevi prema domaćem zakonodavstvu

Nivo uključenosti interesnih strana i pristup informacijama u Bosni i Hercegovini relevantan za aktivnosti Kantona Sarajevo na ovom Projektu reguliran je propisima o planiranju, gradnji i zaštiti okoliša. Ključni propisi BiH koji se odnose na uključivanje interesnih strana u vezi sa ovim projektom obuhvataju sljedeće:

Propisi Federacije BiH

Zakon o slobodi pristupa informacijama

Rad svih javnih organa, kao što je Kanton Sarajevo, podliježe odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH.⁴ Ovim zakonom propisana su prava građana na pristup informacijama koje su u posjedu, upotrebi ili pod kontrolom javnih organa, kao i obavezu javnih tijela da te informacije priopće.

Kao organ koji provodi projekat Kanton Sarajevo je obavezan osigurati da se primjenjuju odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH. Član 4. tog zakona propisuje da svaka fizička i/ili pravna osoba ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da te informacije priopći. Pravo pristupa informacijama može biti ograničeno samo na način i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

Javni organ mora obezbijediti pristup informacijama za sve interesne strane, uključujući svaku fizičku i/ili pravnu osobu. U okviru svojih mogućnosti, također ima obavezu da poduzima sve potrebne mjere kako bi pomogao fizičkim i/ili pravnim osobama u ostvarivanju njihovih prava. Rad svih javnih organa, kao što je Kanton Sarajevo, podliježe odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH.

Ako se fizička i/ili pravna osoba obrati Kantonu Sarajevo sa zahtjevom za pristup informacijama o Projektu energetske efikasnosti u javnim objektima u Sarajevu, u skladu sa članom 4. Zakona, Kanton Sarajevo mora odgovoriti na takav zahtjev.

Zakon o prostornom uređenju Kantona Sarajevo

Član 2. tačka bbb) Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo, br. 24/17) propisuje kako slijedi: Tekuće održavanje građevine podrazumijeva radove koji ne utiču na konstrukciju građevine, zaštitu okoline, namjenu, promjenu dimenzija i vanjskog izgleda (manji popravci, malterisanje, bojenje fasade i njihovo dovođenje u prvobitno stanje, zamjena i bojenje građevinske stolarije, ustakljivanje postojećih otvora, izrada pokrova i manjih dijelova krovne konstrukcije, zidanje pregradnih zidova, zamjena i opravka oštećenih instalacija, zidanje porušenih dimnjaka i si.) odnosno kojima se ne mijenjaju uvjeti utvrđeni urbanističkom saglasnosti i odobrenjem za građenje.

U skladu sa članom 69. tačka e) Zakona, odobrenje za građenje nije potrebno za radove na održavanju građevine.

Urbanistička saglasnost i odobrenje za građenje za buduću gradnju i odlučivanje da li je gradnja u skladu sa planom, propisima i zakonom definirano je članovima 54. i 68. Zakona.

Nakon pripreme projektne dokumentacije, prema potrebi će biti podnesen zahtjev za donošenje odobrenja za građenje nadležnim općinama. U slučaju redovnog održavanja urbanistička saglasnost i odobrenje za građenje se neće pribavljati.

Zakon o zaštiti okoliša

Pored toga, Zakon o zaštiti okoliša FBiH⁷ propisuje da svaka osoba i svaka organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama o okolišu kojima raspolažu javni organi, uključujući informacije o opasnim materijama i aktivnostima u njihovim zajednicama, te moći da učestvuju u procesu donošenja odluka. Ovim zakonom također je regulirana procedura Procjene uticaja na okoliš (EIA) i propisuje da se za projekte za koje je potrebna Procjena uticaja na okoliš moraju organizirati javne rasprave.

EIA se mora staviti na uvid javnosti, a jedan primjerak mora biti dostavljen nadležnim organima i drugim zainteresiranim stranama, sa rokom od 30 dana za dostavljanje komentara, nakon čega se organizira javna rasprava na koju se javnost poziva putem štampanih (ili elektronskih) medija/radija/televizije najmanje 15 dana prije dana održavanja. Okolišna dozvola (EP) se izdaje nakon pregleda EIA i razmatranja svih relevantnih komentara zaprimljenih od zainteresiranih strana.

Okolišna dozvola nije neophodna za ovaj Projekat, budući da EIA nije potrebna, jer se u okviru Projekta na izvodi gradnja, već samo instaliraju mjere energetske efikasnosti.

Zakon o eksproprijaciji

Zakon o eksproprijaciji⁸ je relevantan zakon u FBiH za eksproprijaciju zemljišta i preseljenje. Zakon o eksproprijaciji propisuje samo naknadu gubitka imovine i ne propisuje druge vidove pomoći raseljenim osobama ili zajednicama. Jedina kategorija stanovništva kojoj Zakon o eksproprijaciji garantira naknadu je zakonski vlasnik imovine. Projekt ne predviđa pribavljanje novog zemljišta niti preseljenje. Stoga će se primjenjivati ovaj zakon.

Međunarodno zakonodavstvo

BiH je 2008. godine pristupila Arhuskoj konvenciji o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine. Arhuska konvencija dodjeljuje javnosti prava u pogledu pristupa informacijama, učešća javnosti i pristupa pravdi u procesima odlučivanja vlade o pitanjima koja se tiču lokalnog, nacionalnog i prekograničnog okruženja. Član 2. tačka (c) Konvencije navodi da se Konvencija odnosi ne samo na vladu na svim nivoima, već i na „sva druga fizička ili pravna lica koja imaju javne odgovornosti ili funkcije, ili pružaju javne usluge u vezi sa životnom sredinom, pod kontrolom javnog tijela.“.

U skladu s Konvencijom, Kanton Sarajevo je dužan da:

- Odgovori na zahtjeve javnosti za informacijama o okolišu (svaki član javnosti može podnijeti zahtjev, bez obzira na državljanstvo, nacionalnost ili prebivalište); i
- Redovno prikuplja informacije o okolišu.

⁷ Službene novine FBiH, br. 33/03 i 38/09.

⁸ Službene novine FBiH, br. 70/07, 6/2010, 25/2012, 8/2015 - odluka US i 34/2016.

3.2. Zahtjevi EBRD-a

Projekat će se pridržavati Ekološke i socijalne politike EBRD-a iz 2014. godine i provedbenih zahtjeva EBRD-a (PR). Provedbeni zahtjev 7 EBRD-a (starosjedilački narodi) i PR 9 (finansijski posrednici) nisu primjenjivi.

Glavni provedbeni zahtjev u vezi sa konsultacijama sa interesnim stranama i objavljivanjem informacija je PR 10. Ključne stavke ovog provedbenog zahtjeva su:

Tabela 1: Provedbeni zahtjev 10 EBRD-a

- Identificirati različite pojedince ili grupe i) koje su pogođene ili bi mogle biti pogođene Projektom ili koje bi mogle imati interes za Projekat.
- Identificirati pojedince i grupe koji bi mogli biti različito ili disproportionalno pogođeni Projektom zbog njihovog nepovoljnog ili ranjivog statusa. Projekat će možda trebati koristiti različite metode uključivanja, zbog različitih faktora kao što su starost, spol i etnička pripadnost.
- Objaviti relevantne informacije o Projektu pogođenim interesnim grupama; informacije trebaju biti dostupne i kulturološki primjerene.
- Provesti svrsishodne konsultacije sa pogođenim stranama; osigurati da su konsultacije inkluzivne, kulturološki primjerene i da se provode na lokalnom jeziku.
- Uspostaviti djelotvoran mehanizam ulaganja pritužbi, postupak ili proceduru za zaprimanje i lakše rješavanje zabrinutosti i pritužbi interesnih strana.

3.3. Postojeći programi uključivanja interesnih strana i programi podizanja svijesti u zajednici

Za ovaj Projekat do sada nisu provedene aktivnosti uključivanja.

4. IDENTIFIKACIJA INTERESNIH STRANA

Svrha identifikacije interesnih strana je da se utvrde i prioritiziraju interesne strane Projekta za potrebe konsultacija. To je kontinuiran proces i identifikacija interesnih strana će se nastaviti tokom različitih faza Projekta. Za mapiranje interesnih strana koristi se sistematski pristup na osnovu projektne zone uticaja. U ovom pristupu, mapiranjem zone društvenih uticaja, interesne strane se identifikuju prema području uticaja.

Kao rezultat njihovog mapiranja, interesne strane projekta podijeljene su u dvije glavne kategorije:

- a) Primarne interesne strane su pojedinci i grupe na koje Projekat direktno utiče; a
- b) Sekundarne interesne strane su one strane koje imaju uticaj na Projekat, ali Projekat na njih ne mora direktno uticati.

Glavne identificirane interesne strane navedene su u tabeli 2.

Tabela 2: Glavne identificirane interesne strane i metode uključivanja

Kategorija interesne strane	Tip	Naziv	Uticaj
Primarna	Interesne strane Projekta / Interne interesne strane	Kanton Sarajevo	Ova grupa će direktno uticati na projekat kroz proces donošenja odluka.
	Zajednice i poslovni subjekti	Lokalni poslovni subjekti i korisnici javnih objekata (uključujući ranjive grupe, tj. žene, penzionere, i bilo kakva formalna i neformalna lica i preduzeća) smješteni u zgradama koje su direktno pogođene Projektom i u blizini izvođenja radova na energijskoj efikasnosti u Sarajevu.	Zajednice i poslovni subjekti u objektima mogu biti pogođeni privremenim gubitkom pristupa određenim ulazima/izlazima.
	Ranjive grupe	Pacijenti doma zdravlja i ambulante, predškolci/učenici/studenti (uključujući one sa poteškoćama u razvoju i invaliditetom)	Ove grupe bi mogle biti više pogođene Projektom od drugih korisnika javnih objekata i zajednica.
Sekundarna	Predstavnici zgrada	Odabrani predstavnici svake zgrade, koje je imenovalo nadležno ministarstvo za svaku zgradu.	Distribuirati informacije korisnicima zgrada i prenositi odluke korisnika Kantonu.
	NVO	U ovoj fazi za ovaj Projekat relevantne su aktivnosti samo jedne NVO	CHwB primarno radi na Zapadnom Balkanu na obnovi

Kategorija interesne strane	Tip	Naziv	Uticaj
		Projekt - Kulturno naslijeđe bez granica ⁹ (CHwB).	zgrada, razvoju muzeja i muzejskog iskustva. NVO neće direktno uticati na opseg ili gradnju u sklopu ovog Projekta.
	Izvođači/dobavljači	Izvođači i dobavljači opreme za Projekat energetske efikasnosti u javnim objektima Kantona Sarajevo.	Ova grupa će direktno učestvovati u implementaciji projekta.
	Građevinski radnici	Lokalni pojedinci	Angažovani od strane izvođača radova na ovom projektu za izvođenje građevinskih, mašinskih i električarskih radova.
	Projektni inženjer	Projektni inženjer i inženjer za energetske audit kojeg angažuje Kanton.	Obezbeđuje detaljne energetske preglede i projekte za 40 javnih objekata. U sklopu izvedbenog projekta projektni inženjer će PIU dostaviti studiju o zaštiti od požara i studiju o sigurnosti na radu.
	Konsultant za osiguranje kvalitete provedenih DEA i pregled izvedbenih projekata	Inženjer za osiguranje kvaliteta provedenih DEA i pregled izvedbenih projekata kojeg angažuje Kanton.	Obezbeđuje osiguranje kvaliteta DEA i pregled projekata za 40 javnih objekata.
	Nadzorni inženjer	inženjer konsultant za nadzor nad radovima	Nadgleda i daje smjernice za provođenje planova upravljanja okolišem Kantona Sarajevo i nadgleda sve faze izvođenja radova od strane izvođača.
	Kantonalni zavod	Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa	Sarađivat će sa Kantom Sarajevo i konsultantima kako bi se osigurala zaštita naslijeđa (10 javnih objekata su na listi zaštićenih objekata Kantona).
Zajmodavac	Kreditna organizacija	EBRD	Ova organizacija će dati kredit za izvođenje Projekta, uz određene ekološke, socijalne i tehničke zahtjeve.

4.1. Ranjive grupe

Procesom identifikacije interesnih strana ispitano je da li postoje grupe pogođenih ljudi koje bi mogle biti ranjivije na trenutne i potencijalne uticaje Projekta.

Tokom procjena i pripreme ovog SEP-a, procijenjeno je da li će postojati grupe na koje bi projekti mogli različito uticati zbog njihovog spola, starosti, etničke pripadnosti, vjere, fizičkog ili mentalnog invaliditeta ili drugih karakteristika.

Procjenom je utvrđeno da školska djeca i pacijenti domova zdravlja/ambulanti navedenih na listi javnih objekata predstavljaju ranjive grupe. Ovim SEP-om predviđene su dodatne aktivnosti uključivanja kako bi se osiguralo da ove ranjive grupe budu na odgovarajući način zaštićene od mogućih uticaja.

Tokom implementacije projekta Kanton Sarajevo može identificirati dodatne ranjive grupe koje će zatim biti dodane u SEP uz utvrđivanje odgovarajućih metoda komunikacije.

⁹<http://chwb.org/bih/>

5. PROGRAM UKLJUČIVANJA INTERESNIH STRANA

5.1. Objavljivanje informacija

Vrste objavljenih informacija i specifične metode komunikacije koje će se primjenjivati u ovom projektu navedene su u tabeli 3 - Program uključivanja interesnih strana u nastavku. Ciljevi vanjske komunikacije su obezbijediti kontinuiranu interakciju sa ljudima na koje projekat utiče i drugim relevantnim interesnim stranama, te ih informirati o postojećim aktivnostima, rezultatima, razvoju i provedbi Projekta. Informacije koje će se javno objaviti uređene su politikom EBRD-a o informisanju javnosti, provedbenim zahtjevom 10 i propisima FBiH i Kantona Sarajevo.

SEP je živi dokument koji će se po potrebi revidirati i ažurirati najmanje jednom godišnje (ili kada se izvrše promjene) kako bi odražavao izmjene u uključivanju interesnih strana uslijed dešavanja na projektu i novih aktera. PIU će biti nadležna za ažuriranje SEP-a i identifikaciju svih novih interesnih strana u toku implementacije projekta. Informacije koje je potrebno objaviti mogu se promijeniti u slučaju izmjena u projektu, rasporedu ili području uticaja projekta. Metode vanjske i interne komunikacije i informacije za objavljivanje navedene u tabeli 3 nisu isključive i Kanton Sarajevo može odlučiti da objavi više informacija na zahtjev interesnih strana.

Kanton Sarajevo je odgovoran za internu i vanjsku komunikaciju u vezi sa postojećim i budućim projektima i bit će glavna kontaktna tačka za pogođene osobe. Svi povezani projektni dokumenti i komunikacija u vezi sa Projektom bit će dostupni i obavljat će se na engleskom i domaćim jezicima.

5.2. Program uključivanja interesnih strana

Predviđeni program javnih konsultacija i aktivnosti objavljivanja informacija prikazani su u nastavku. Ovaj program uključuje neposredne konsultacije i aktivnosti uključivanja koje su potrebne za rješavanje trenutnih zabrinutosti interesnih strana, kao i redovne aktivnosti konsultacija i objavljivanja tokom životnog ciklusa projekta.

Podaci za kontakt za ovaj projekat navedeni su u nastavku:

Kanton Sarajevo

Ime: Aida Veladžić

Adresa: Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Telefon: +387(0)33 562 086

Email: mkipgo@kipgo.ks.gov.ba

Kanton Sarajevo će prikupiti i dokumentovati sve komentare i povratne informacije povezane s ovim projektom. Izvođač će pomoći u ovom procesu prosljeđivanjem svih pritužbi primljenih preko njihovih radnika nadzornom inženjeru, koji će ih zatim proslijediti Kantonu. Na svim sastancima (formalnim i neformalnim) će se voditi zapisnici koji će uključivati i potpisanu listu učesnika.

Svi primljeni komentari bit će pregledani u skladu s obavezama prema najboljoj međunarodnoj praksi predstavljenim u dijelu 3, „Zahtjevi EBRD-a“. Sve komunikacije će se pregledati u smislu eventualnih izmjena kako bi se udovoljilo datom zahtjevu i interesu, a podnosilac će biti informisan o ishodu.

Budući program uključivanja interesnih strana prikazan je u tabeli 3 u nastavku:

Tabela 3: Budući program uključivanja interesnih strana

Interesne strane	Komunikacijska metoda	Informacije za objavljivanje	Vremenski okvir
<ul style="list-style-type: none"> Kanton Sarajevo 	<ul style="list-style-type: none"> Redovni sastanci kojima prisustvuje PIU, konsultant za podršku i nadzor rada i po potrebi predstavnici izvođača. U slučaju pokretanja nekih pitanja koja izlaze iz okvira nadležnosti PIU, sastanku će prisustvovati predstavnici drugih relevantnih ministarstava. 	<ul style="list-style-type: none"> Ažurirane informacije o provedbi ESAP, SEP i CEMP. 	<ul style="list-style-type: none"> Redovni sastanci koji se održavaju prije gradnje, nakon potpisivanja ugovora, u toku gradnje i u toku prva 2 mjeseca korištenja¹⁰
<ul style="list-style-type: none"> Predstavnici odabranih zgrada 	<ul style="list-style-type: none"> Sastanci sa Kantom Sarajevo 	<p>Bit će prikazani slikovni materijali koji ilustriraju nove mjere energetske efikasnosti i statistike o uštedi energije</p> <p>Raspored radova za svaki objekat</p> <p>Privremena ograničenja pristupa i mjere koje izvođač uvodi radi ograničenja poremećaja</p> <p>Konkretne mjere koje se uvode kako školska djeca i pacijenti ne bi bilinegativno pogođeni</p>	<ul style="list-style-type: none"> Najmanje 3 sastanka svih predstavnika i Kantona prije gradnje. Obavijest predstavnicima odabranih objekata o početku radova najmanje jednu sedmicu prije početka radova. Grupni sastanci u toku perioda gradnje, otvoreni za sve predstavnike na zahtjev, a održavaju se najmanje jednom na početku gradnje.
<ul style="list-style-type: none"> Pogođeni vlasnici poslovnih subjekata (ako je relevantno) 	<ul style="list-style-type: none"> Sastanci sa pogođenim vlasnicima radi objave informacija o Projektu 	<p>Raspored radova za svaki objekat</p> <p>Mehanizam ulaganja pritužbi za slučaj da im je potreban za prijavu ikakvih pritužbi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Po potrebi, održat će se najmanje 1 sastanak. Prije početka radova, ako je relevantno, vlasnici pogođenih poslovnih subjekata će biti upoznati sa rasporedom radova imehanizmom ulaganja pritužbi.

Interesne strane	Komunikacijska metoda	Informacije za objavljivanje	Vremenski okvir
<ul style="list-style-type: none"> • NVO - Cultural Heritage without Borders 	<ul style="list-style-type: none"> • Na zahtjev, sastanci sa predstavnicima NVO 	<ul style="list-style-type: none"> • Profil izvođača, uključujući dozvolu za izvođenje građevinskih radova na zaštićenim građevinama i prethodno iskustvo u radu na historijskim građevinama • Procedure izvođača i Kantona za osiguranje zaštite zaštićenih građevina (i kasniji dokaz o dobrom izvođenju • u obliku fotografija) 	<ul style="list-style-type: none"> • Najmanje jedan sastanak sa NVO.
<ul style="list-style-type: none"> • EBRD 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvartalno i po potrebi, ažurirane informacije o okolišu, društvenim pitanjima i zdravlju i sigurnosti • Godišnji izvještaji o ekološkim i društvenim pitanjima • Voditelj Projekta dostavlja na sastancima/i li emailom 	<ul style="list-style-type: none"> • Ažurirane informacije o provedbi ESAP, SEP i CEMP 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvartalno i po potrebi sastanci prije i u toku gradnje te tokom trajanja otplate kredita.

Kao rezime gore navedene tabele, u nastavku su opisane četiri ključne komunikacijske metode za ovaj zadatak:

Sastanci sa Kantonom o okolišnim i društvenim pitanjima

Ovi sastanci će Kantonu omogućiti vrijeme da organizira implementaciju okolišnih i društvenih mjera, kao i omogućiti nadzornom inženjeru i izvođačima da pruže najnovije informacije o njihovim aktivnostima na provedbi ekonomskih i društvenih mjera u toku gradnje. Interakcija između Kantona Sarajevo i izvođača i nadzornog inženjera (SE) bit će propisana opisom radnih zadataka uključenim u njihove pojedinačne ugovore. To će uključivati redovnu, svakodnevnu komunikaciju između sve tri strane.

Sastanci sa EBRD-om o okolišnim i društvenim pitanjima

Kanton Sarajevo će Evropskoj banci za obnovu i razvoj kvartalno i po potrebi dostavljati ažurne informacije o okolišnim i društvenim pitanjima, zdravlju i sigurnosti. Ažurirane informacije prikazat će provedbu ekoloških i društvenih mjera dogovorenih prije potpisivanja kredita. Tu su uključene radnje koje trebaju izvesti izvođači i nadzorni inženjer.

Sastanci sa predstavnicima zgrada

Spisak predstavnika za sve odabrane javne zgrade bit će završen prije početka gradnje i uključen u ovaj SEP. Ove osobe će biti glavna komunikacija između korisnika i zaposlenih u tim objektima i Kantona. Treba ih imenovati nadležno ministarstvo, tj. ovlaštena osoba, za svaki objekat. Svi stručnjaci odabrani za ovu ulogu moraju imati ugovor o radu od nadležnog ministarstva i trebali bi svakodnevno raditi u datom objektu.

Preko ovih predstavnika će se objasniti projektne mjere i aktivnosti. Predstavnici će se redovno sastajati sa Kantonom i odvojeno sa korisnicima kako bi bili informisani o napredovanju Projekta i konsultovali se o tekućim pitanjima. Tokom ovih sastanaka vodit će se službeni zapisnici i evidencija prisutnosti. Kada bude izabran, vodeći inženjer gradilišta izvođača radova također će prisustvovati tim sastancima, prije i tokom gradnje.

U sklopu ovih sastanaka, korisnici će biti upoznati s tim da će se pristup za osobe sa invaliditetom održati tokom cijelog trajanja gradnje.

Nadalje, u slučaju da se utvrde bilo kakvi problemi u odnosu na ranjive grupe, mora ih se uputiti Kantonu na razmatranje i rješavanje.

Kanton će sa predstavnicima objekata odabranih vrtića, škola, fakulteta, doma zdravlja, ambulante i studentskih domova posebno razgovarati o mjerama koje će izvođač preduzeti za zaštitu učenika i studenata i pacijenata domova zdravlja i ambulante.

Te mjere će uključivati sljedeće:

- Svi radnici izvođača bit će provjereni u smislu da nijedan radnik nije u krivičnoj evidenciji u odnosu na djecu;
- Radovi u zdravstvenim ustanovama se izvode u dijelovima (npr. sprat po sprat) kako bi se osigurala privatnost pacijenata i izbjegle smetnje od buke;
- Obezbijedjeni odvojeni ulazi u zgrade za radnike kako bi se obezbijedilo odvajanje od učenika i studenata i pacijenata; i

- Pristupne propusnice izdate angažovanim radnicima i provjeravaju se prilikom ulaska.

Predstavnici zgrada će biti u mogućnosti da Klijentu dostave povratne informacije na ovim sastancima i predlože izmjene gore navedenih mjera u vezi sa konkretnim objektom.

Konsultacije sa vlasnicima poslovnih subjekata

Vlasnici poslovnih subjekata koji se nalaze u ili pored javnih objekata bit će odvojeno konsultovani kako bi se obezbijedilo da planirana gradnja i skele ne ometaju njihove konkretne poslovne aktivnosti (ako je primjenjivo).

Sastanci sa NVO

Kanton Sarajevo će na zahtjev dostaviti ažurirane informacije NVO Cultural Heritage without Borders kao potvrdu da se provode odgovarajuće procedure za osiguranje zaštite građevina uvrštenih na listu zaštite u sklopu objavljivanja javnih informacija.

Očekuje se da će ove aktivnosti osnažiti korisnike javnih objekata da usmjeravaju ovaj projekat kako bi njihove potrebe bile na najbolji način ispunjene, kako kroz projektovanje usmjereno na građane, tako i gradnju osjetljivu na potrebe korisnika. Redovne konsultacije prije i u toku izvođenja građevinskih radova između PIU, izvođača i upravitelja odabranih građevina će ograničiti poremećaje u svakodnevnom funkcionisanju zgrade.

6. MEHANIZAM IZVJEŠTAVANJA I ULAGANJA PRITUŽBI

6.1. Mehanizmi praćenja, izvještavanja i dostavljanja povratnih informacija

Kanton Sarajevo će pratiti komunikacijske kanale kao što su mediji, sastanci jedan na jedan i periodični sastanci, i po potrebi pružati povratne informacije. Kutija za pritužbe i prijedloge bit će dostupna interesnim stranama koje sudjeluju u javnim konsultacijama, a bit će dostupna i putem interneta ili kroz kontakt sa Kantomom koristeći podatke date u ovom SEP-u.

Sve pritužbe i prijedlozi bit će zavedeni u registar pritužbi i prijedloga. Zatim će biti prosljeđeni višim rukovodiocima u PIU/Kantonu na dalje razmatranje.

Za potrebe praćenja implementacije ovog SEP-a i funkcioniranja mehanizma za ulaganje pritužbi, Kanton Sarajevo će prije početka gradnje potvrditi EBRD-u da odgovarajući aranžmani postoje i da su operativni. To će podrazumijevati i objavljivanje informacija i svaki drugi oblik uključivanja interesnih strana u skladu sa ovim SEP-om. Zajedno sa podnošenjem Godišnjeg izvještaja o okolišnim i društvenim pitanjima od strane Kantona, EBRD će također ocjenjivati provedbu SEP-a na godišnjem nivou.

6.2. Mehanizam ulaganja pritužbi

Svi komentari ili nedoumice mogu se saopštiti kompaniji pismeno ili popunjavanjem obrasca za pritužbu. Obrazac za pritužbu bit će dostupan na web stranici Kantona, te u 40 javnih objekata nakon što gradnja počne, zajedno s opisom postupka mehanizma ulaganja pritužbi.

6.3. Rješavanje pritužbi

Pritužbe se mogu podnijeti na licu mjesta ili online, putem posebnog obrasca. Ako se pritužbe podnose na licu mjesta, mogu se podnijeti direktno predstavnicima zgrada koji će ih proslijediti Kantonu Sarajevo ili putem centralnog protokola KS, odnosno Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo u terminu od 08:00 do 16:00 sati. Obrasci će biti dostupni na lokaciji i online i uključuju sljedeće:

- Ime - ili mogućnost anonimnog ulaganja
- Podaci za kontakt - ili mogućnost anonimnog ulaganja
- Preferirani jezik komunikacije
- Opis pritužbe
- Datum pritužbe
- Predloženo rješenje

Voditelj Projekta ispred Kantona Sarajevo dužan je osigurati da sve pritužbe podnesene na licu mjesta budu unesene u online bazu podataka. Pritužbe uložene online automatski se evidentiraju u bazi podataka.

Sve pritužbe će biti:

- Odmah potvrđene - ako se podnesu lično;
- Potvrđene u roku od 3 radna dana, ako su primljene u formi pisma ili putem interneta;
- Zavedene u online bazu podataka koju će održavati PIU (uključujući, ime i kontakt podatke (ako nisu anonimne), datum prijema, detalje pritužbe, ko je odgovoran za rješavanje, preduzete mjere i datum rješenja pritužbe);
- Na njih će biti odgovoreno najkasnije u roku od 30 radnih dana; i
- U slučaju anonimnih pritužbi, štampani odgovor će biti objavljen na oglasnim pločama jedinica lokalne samouprave i online, tako da podnosilac pritužbe može pristupiti i pregledati povratne informacije.

Podnosioci mogu tražiti pravo na povjerljivost njihovog imena, a ovaj mehanizam ne isključuje pravo interesnih strana da ulože pritužbe drugim sudskim sredstvima.

6.4. Uloge i odgovornosti

Aida Veladžić, voditeljica Projekta u Kantonu Sarajevo, imat će ukupnu odgovornost za vođenje procesa konsultacija i objavljivanja informacija, uključujući organizaciju procesa konsultacija, komunikaciju s identificiranim grupama interesnih strana, prikupljanje i obradu komentara/pritužbi i odgovaranje na sve takve komentare i pritužbe. U zavisnosti od prirode komentara/prigovora, neki komentari ili prigovori bit će dostavljeni na odgovor odgovarajućoj osobi u preduzeću.

Ime: Aida Veladžić

Funkcija: Voditeljica Projekta, Kanton Sarajevo

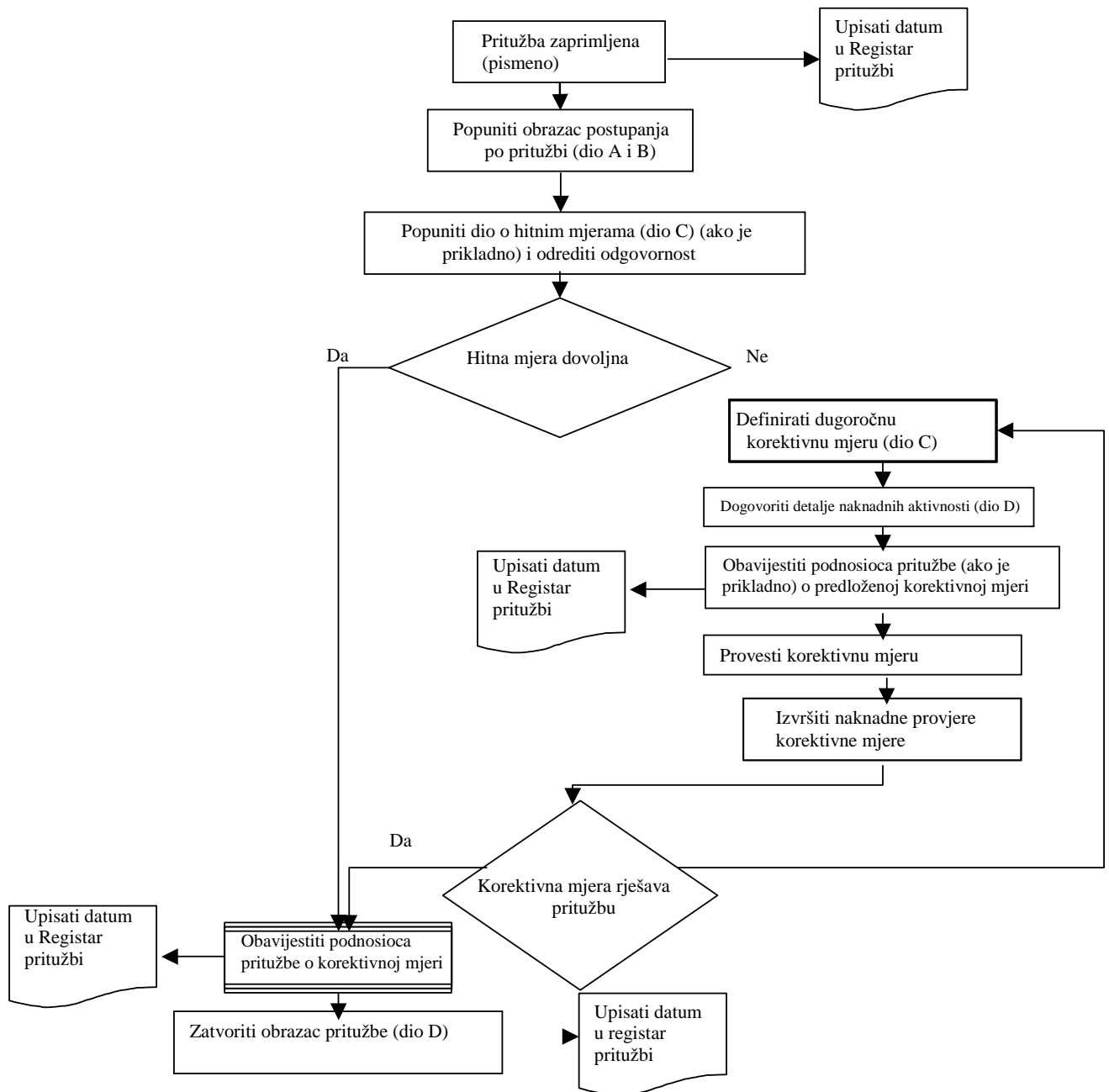
Adresa: Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Telefon: +387(0)33 562 086

Email: mkipgo@mkipgo.ks.gov.ba

Nadzorni inženjeri i izvođači pomoći će u ovoj proceduri prema SEP-u dostavljanjem pritužbi Kantonu na rješavanje. Sve pritužbe koje primi nadzorni inženjeri ili izvođači radova bit će evidentirane na licu mjesta i proslijeđene voditeljici Projekta. To će biti predviđeno tenderskom dokumentacijom i Kodeksom ponašanja za nadzorne inženjere i izvođače.

PRILOG I - Procedura ulaganja pritužbi i obrazac pritužbe

Obrazac pritužbe za javnost

Broj:	
Ime i prezime	
Napomena: <i>ako želite možete ostati anonimni ili zatražiti da se vaš identitet ne objelodanjuje trećim stranama bez vašeg pristanka</i>	☐ Želim anonimno uložiti pritužbu ☐ Tražim da se moj identitet na objelodanjuje bez mog pristanka
Kontakt podaci Označite kako želite da vas se kontaktira (poštom, telefonom, emailom).	Poštom: Navedite poštansku adresu: _____ _____ _____ Telefonom: E-mail: _____
Jezik Označite jezik koji preferirate za komunikaciju	Bosanski Srpski Hrvatski Engleski Drugo
Opis incidenta ili pritužbe: Šta se desilo? Gdje se to dogodilo? Kome se to dogodilo? Koji je rezultat problema?	
Datum incidenta/pritužbe	
	Jednokratni incident / pritužba (datum_) Desilo se više puta (koliko puta? _____) U toku (trenutno ima problema)
Šta biste željeli da se dogodi da se problem riješi?	

Popunjeni obrazac poslati na:

Aida Veladžić
 Voditeljica projekta, Kanton Sarajevo,
 Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1
 +387(0)33 562 086
mkipgo@mkipgo.ks.gov.ba

PRILOG II – Spisak objekata

Br.	OBJEKAT	LOKACIJA
1.	Dom zdravlja Ilidža	Adresa: Dr. Mustafe Pintola 1, Općina Ilidža
2.	Studentski dom Bjelave (paviljon 1)	Adresa: Bardakčije 1, Općina Centar Sarajevo
3.	Studentski dom Bjelave (paviljon 3)	Adresa: Bardakčije 1, Općina Centar Sarajevo
4.	Studentski dom Nedžarići	Adresa: Aleje Bosne Srebrene bb, Općina Novi Grad Sarajevo
5.	Dječiji vrtić „Mašnica“	Adresa: Kemala Kapetanovića 30, Općina Novo Sarajevo
6.	Dječiji vrtić „Ribica“	Adresa: Igmanski put 85, Općina Hadžići
7.	Dječiji vrtić „Labudovi“	Adresa: Prvomajska 41, Općina Novi Grad Sarajevo
8.	Dječiji vrtić „Dunje“	Adresa: Brčanska bb, Općina Novi Grad Sarajevo
9.	Dječiji vrtić „Slavuj“	Adresa: Josipa Vancaša 25, Općina Centar Sarajevo
10.	Dječiji vrtić „Kekec“	Adresa: Ferde Hauptmana 36, Općina Novo Sarajevo
11.	Veterinarski fakultet	Adresa: Zmaja od Bosne 90, Općina Novo Sarajevo
12.	Pedagoški fakultet	Adresa: Skenderija 72, Općina Centar Sarajevo
13.	Gimnazija „Obala“	Adresa: Obala Kulina bana 3, Općina Centar Sarajevo
14.	Srednja medicinska škola	Adresa: Tahmiščina 2, Općina Centar Sarajevo
15.	Druga gimnazija	Adresa: Sutjeska 1, Općina Centar Sarajevo
16.	Osnovna škola „Mehmed beg Kapetanović-Ljubušak“,	Adresa: Braće Begić 19, Općina Centar Sarajevo
17.	Osnovna škola „9. maj - Lokve“	Adresa: Lokve 125, Općina Hadžići
18.	Osnovna škola „Zajko Delić“	Adresa: Kenana Brkanića 6, Općina Vogošća
19.	Osnovna škola „Hadžići - Binježevo“	Adresa: Binježevo 31, Općina Hadžići
20.	Prva osnovna škola	Adresa: Mala aleja 15, Općina Ilidža
21.	Filozofski fakultet	Adresa: Franje Račkog 1, Općina Centar Sarajevo
22.	Treća gimnazija	Adresa: Vilsonovo šetaliste 16, Općina Novo Sarajevo
23.	Osnovna škola „Hilmi ef. Šarić - Korča“	Adresa: Korča bb, Općina Hadžići
24.	Osnovna škola „Hilmi ef.Šarić - Raštelica“	Adresa: Donja Raštelica bb, Općina Hadžići
25.	Srednjoškolski centar „Nedžad Ibrišimović“	Adresa: Kakanjska 16, Općina Ilijaš
26.	Srednja ugostiteljsko-turistička škola	Adresa: Dugi sokak 9, Općina Stari Grad Sarajevo
27.	Srednja škola za saobraćaj i komunikacije (radionica)	Adresa: Velešići 2 , Općina Novo Sarajevo
28.	Prirodno-matematički fakultet (stara zgrada)	Adresa: Zmaja od Bosne 33- 35, Općina Novo Sarajevo
29.	Treća osnovna škola	Adresa: Nasihe Kapidžić Hadžić 1, Općina Ilidža
30.	Osnovna škola „Podlugovi - Ljubnići“	Adresa: Ljubnići bb, Općina Ilijaš
31.	Osnovna škola „Vrhbosna“	Adresa: Baruthana 60, Općina Stari Grad Sarajevo
32.	Srednja mašinska tehnička škola, Srednja škola metalskih zanimanja, Srednja građevinsko-geodetska škola	Adresa: Zmaja od Bosne 8, Općina Centar Sarajevo
33.	Osnovna škola „Podlugovi - Lješevo“	Adresa: Lješevo bb, Općina Ilijaš
34.	Osnovna škola „Stari Ilijaš - Malešići“	Adresa: Malešići bb, Općina Ilijaš

35.	Osnovna škola „Grbavica I“	Adresa: Grbavička 14, Općina Novo Sarajevo
36.	Osnovna škola „Šejh Muhamed ef.Hadžijamaković“	Adresa: Iza Hrida 15, Općina Stari Grad Sarajevo
37.	Dom zdravlja Novi Grad, ambulanta Saraj polje	Adresa: X transverzala bb, Općina Novi Grad Sarajevo
38.	Osnovna škola „Oman Nakaš“	Adresa: Gradačačka 39, Općina Novi Grad Sarajevo
39.	Osnovna škola „Čamil Sijarić“	Adresa: Braće Mulić 16, Općina Novi Grad Sarajevo
40.	Osnovna škola „Skender Kulenović“	Adresa: Bulevar Mimar Sinana bb, Općina Novi Grad Sarajevo